

(המשך מעמוד 9)

הישנה בלאומיות מודרנית, שהדת הובסה סופית והשלאומיות הדמוקרטית, בגירסתה השונות, ניצחה. כך היה נדמה לדוד בן גוריון, שדיבר עד בוש על "ממלכתיות" ו"קוממויות", כאילו היו ערכים רחניים.

אולם כאשר נחלשה תנופת היצירה, כאשר התנוון המיפעל החלוצי, כאשר הפכו הקיבוצים לעסקים כלכליים, כאשר העליות החלוצית הפכה לצמרת של בעלי-שררה, כאשר כונני הארץ לעמם הפכו לבוני ילות לעצמם — התגלה החלל הריק, שהיה קיים מלכתחילה.

הלאומניות היהודית החילונית, אותה ערימה של שקרים מוסכמים, אותו בליל של סיסמות סוציאליסטיות ושוביניסטיות, דתיות-ללא-דת וציונות-ללא-ציון, ששטה את הרגל במהרה. לא נותר ממנו דבר, מלבד סיסמות ריקות.

כדי ליצור תורת-חיים אמיתית, הומאנית וחילונית, היה צורך בפסילת הדת היהודית ההיסטורית — כשם שהרפורמציה הגרולה באירופה, במאה ה'16, הרסה את מורשת הדת הקאטולית. היה צורך ביצירה רוחנית אמיתית, תוך השתלבות ביצירה הרוחנית העולמית.

הדבר לא נעשה. ציונות רדודה — שלא היתה קשורה עוד בשום מעש ציוני — ביקשה לשמש ככנסיה לאומית מומסדת, ולמלא את החסר.

התוצאה לא אחרה לבוא, אף כי היו רושנות כמה וכמה שנים עד שהתגלתה לעיני כל. הטבע האנושי — כמו הטבע בכלל — אינו סובל חלל ריק. באין מנהיג-אמת, נוצר הצורך במשיח-שקר. דור חדש, שחש בפתירה המכאיבה בין התיזה (הציונות החילונית) והאנטי-תיזה (הדת הישנה), יצר לעצמו סינתזה — הלאומנות הדתית הקנאית.

הציונות המשיחית

ור זה הוא, כמידה רבה, תולדה של הבגידה ההיסטורית של בן-גוריון. ישיבות-ההסדר והישיבות ה"שחורות", החינוך הממלכתי-הרתי ושאר זרמי החינוך הדתי בארץ, וגם החינוך הממלכתי ה"כללי" — כביכול — כל אלה חנכו, שנה אחרי שנה, שנתון אחרי שנתון, טיפוס חדש של ישראלי. זהו ישראלי השקוע כולו בעבר הישראלי הקדום, כפי שתואר בידי כותבי-הדת היהודיים, ישראלי המנוכר לחלוטין מהעולם, מההיסטוריה העולמית ומהיצירה הרוחנית העולמית. ישראלי המאמין כי

החדשה. גדוליה-התורה התעטפו בשתיקה. אולי סברו שצרה זו תעבור מעצמה, כמו צרות קודמות שדיבקו ביהדות. רק מעטים העזו להשוות את הורם החדש בפה מלא לקראים. שכבשו חלק גדול של הקהילות היהודיות בימי-הביניים וגרמו לשסע עמוק ביהדות. הקראים התרכזו בתנ"ך, תוך פסילת ההתפתחות הכבירה של הדת היהודית מאז. הציונים המשיחיים אינם מגיעים לקיצוניות זו, אך מגמתם דומה.

הוגי-רעיונות דתיים נועזים עוד יותר הישוו את הורם החדש לתנועת שבתאי צבי, האיש שגרם לטראומה נוראה ביהדות במאה ה'17, כשהבטיח להביא גאולה מיידית, אך המחנה החרדי, כמו המחנה החילוני, לא קידש מילחמה על התוסעה.

טרור וגזענות

כל שנת תשמ"ה עמדה תנועה זו, על שלוחותיה, במרכז האירועים בישראל. אירונך הטרור היהודי, הביטוי המובהק ביותר של התנועה, חשף את פניו במהלך מישפט ארוך. התגלה בו עולמו הרוחני של האירונך, שפעל תוך התייעצות מתמדת עם רבנים בכירים ועם הנהגת תנועת המתנחלים. השמרת מיקדשי-האיסלאם כדי להקים את בית-המקדש, התנשנות בראשי הציבור הערבי בגדה המערבית, רצח תלמידים מוסלמיים ונסיון לרצח המוני של נוסעי-אוטובוסים — כל אלה הוצדקו בהשקפת-עולם משיחית-לאומנית-דתית-גזענית.

היה ברור שאין זו השקפת-עולם של קבוצה קטנה ותימהונית. אירונך-הטרור פעל כמיליציה של תנועת-ההתנחלות וגושי-אמונים. מסביבו התלכדו אישי-ציבור ורבנים מכל רחבי הקשת הלאומנית והדתית. פיסקיה-הריון היו קלים עד כדי להדהים. עוד לפני כן התגלה שהשוטרים מתייחסים אל אנשי-הטרור כאל גיבורים לאומיים, ומובילים אותם לרחצה בים. אחרי פיסקיה-הריון ציפו הכל שהאשמים יוכו בחנינה מהירה, שהשתתתה רק כדי לשמור על מראית-עין.

אנשי-הטרור המשיחיים היו כמעט חביבים, בהשוואה לפרצופה המכוער של התנועה השניה שצמחה על עין זה — התנועה הנאצית הגלויה של מאיר כהנא, שגם היא הלכה השנה מחיל-אל-חיל.

אישה-השנה תשמ"ד, שנבחר לכנסת, הסעיר את המדינה מדי פעם בקלות מדהימה, ללא השקעת מאמץ. כליה-התיקשורת רקרו סביבו. סיקרי דעת-קהל הוכיחו, כביכול, כי הוא יכול להכניס עתה לכנסת חמישה חברים נוספים ויותר. מחקרים הראו שחלק גדול של הנוער מקבל את דיעותיו — גזענות טהורה, שאובה ממקורות הנאציוס הגרמני, תוך שילובם במקורות הדת היהודית.

משה בן-מיון, יהודים באירופה בימי הביניים, ברוך ספינוזה: מתחת לערימת השקרים של הציונות החילונית היתה קבורה פיצצת-זמן

באחת הסצנות המרתקות של השנה, השתיק כהנא את גאולה כהן הלאומנית, כאשר ציטט מעל דוכן-הכנסת שורה ארוכה של פסוקים ממקורות היהדות, המבטאים גישה גזענית מחרידה. מדי פעם, כאשר הורקורים של מאורעות חולפים האירו במפתיע ישוב זה או אחר, נראה לפתע באולמת-האור מירבץ של חיידקי הגזענות בלבליבו של הישוב.

זה מול זה

מול פני ההסתערות המשיחית-לאומנית-גזענית עמד המימסד הישראלי הציוני, כשהוא מנסה להתגונן ולהציל את עצמו ואת המדינה.

הוא דמה יותר ויותר למימסד הצדוקי-פרושי של הקהילה היהודית בארץ בסוף ימי "הבית השני", מול פני ההסתערות של הקנאים הרצחניים. היו שחששו שמא כבר עלתה המדינה על הדרך המובילה למצרה — דרך ההרס-העצמי, דרך ההתאבדות ברם ואש, דרך החורבן. המאבק היה בין המימסד הישן והקנאים החדשים הוא שהטביע את חותמו על תשמ"ה. אישה-השנה תשמ"ה צריך להיות איש המסמל את אחד משני הצדדים.

ההיסטוריה העולמית כולה אינה אלא שרשרת אחת של רדיפת-יהודים, שהעולם כולו נגרדנו, שהיהודים הם עסינבחר, שכל הגויים שטופי-זימה. ישראלי שלגבו כיבוש-כנען בידי יהושע בן-נון והשמרת עמיה-ארץ היא מציאות אקטואלית, ואילו וולטייר ורוסו, המהפכה האמריקאית והמהפכה הצרפתית שייכים לכוכב אחר.

טיפוס זה גדל במדינה, התבגר, הפך מורה לדור הבא — ועתה הוא הטיפוס הדומיננטי בארץ. כפי שהיו חלוצי דגניה ונהלל לפני שני דורות.

הוא היה זקוק לסינתזה. והוא מצא אותה בצורה הטיבעית ביותר. המצופים-למשיח שללו את הציונות. הציונים שללו את הציפיה-למשיח.

הסינתזה חיברה את שניהם יחדיו: היא הפכה את הציונות עצמה למשיחית. כך נוצרו תורות מסוככות של "אתחלתא דגאולה" ו"פעמי משיח" — כשהציונות נתפסת כמשיחית וזוא, והוטל עליה להקים את בית-המקדש ולהביא למלכות-שמייים.

הציונות ניסתה בשעתה להפקיע לעצמה את סימלי-הדת ולהפכם לסמלים לאומיים — טלית לדגל, מגדודים ומנורה לסמלי-מדינה. הציונים המשיחיים עשו את ההפך: הם הפקיעו את סימלי-הלאומיות, והפכו אותם לסימלי-דת. המדינה, הצבא, ההתיישבות, הכיבוש — כל אלה הפכו רכיבים של תפיסת עולם חדשה, שבה שולבו היסודות הקיצוניים ביותר של הדת היהודית, הלאומנות והגזענות, שינתה-הגויים ושינתה-הדמוקרטיה.

בעיני החרדים, אלה הם דיבריי-כפירה. בעיני כמה הוגי-רעיונות דתיים, הזכירה התפתחות זו את משיחיות-השקר. בעיני החילוניים, נראתה התמיסה המסוכנת כולה כתערובת של פאשיוס מערבי וחומייניזם מיוזרי.

תנועה ציונית-משיחית זו הלכה במשך שנים מחיל אל חיל. הנוער הציוני-דתי, שנמק עד אז בשולי העשייה הציונית, כשהוא מושפל ואכול תסביכין-נחיתות, עלוב ונעלב, הודקף והרים ראש. הציונות המשיחית גאלה אותו מנחיתותו, והציבה אותו במרכז הבימה הלאומית.

זרם זה חדר לצה"ל והשתלט על כמה מן היחידות המובחרות, עתירות-היוקרה. הוא השתלט על ההתנחלות בשטחים הכבושים. הוא תפס חלק גדול של העמדות בחינם הדתיים, וישיבות-ההסדר הפכו למויבצרים, וההתנחלויות לבסיסים.

מתוכו קם גושי-אמונים, המכתוב למדינה את המהלכים הגורליים ביותר, וחוסם את כל האופציות האחרות. הוא הוליד מתוכו את תנועת-התחיה ותנועת-כך, את סיעת-מורשה וגופים דומים. הוא השתלט על חלק גדול של תנועת-החרות, וכתוצאה מכך על הליכוד כולו. הוא מכרסם במחנה הדתי על כל גווניו. גם החורושים-השובה, שהלכו בחלקם אל המחנה החרדי, האנטי-ציוני, נדבקו על-ידו.

כל זה לא היה אפשרי, אילו היו למימסד הישראלי כוחות-נפש וכלי-נשק רוחניים כדי להתמודד עם התופעה. אולם הציונות מושטת-הרגל, הריקה מערכים, לא היתה מסוגלת לכך.

בשם שהדתיים הרגישו לפני שני דורות בנחיתותם מול פני הציונות החלוצית, כך הרגישו עתה יורשי הציונות החלוצית, אנשי-המימסד, בנחיתותם מול פני זרם חדש זה.

מכיוון שאיש מראשי-המימסד לא התכחש לדת, והאיתוים שלהם היה חסר כל בסיס רוחני ושיכנוע עצמי, הם יצאו מגדרם להתרפס לפני הורם החדש, לשחרר על פיתחו, לגמור עליו את ההלל, לפנקו בהטבות ובזכויות-יתר.

גם בצד השני של הבימה — בצמרת המחנה החרדי — לא קמה התנגדות של ממש למשיחיות